

Effecten van de uitbreiding van Emporium en outdoorfaciliteiten in recreatiegebied Berendonck op beschermde soorten en gebieden

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

I. Hille Ris Lambers

Effecten van de uitbreiding Emporium en outdoorfaciliteiten in recreatiegebied Berendonck op beschermde soorten en gebieden

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

I. Hille Ris Lambers

Status uitgave: definitief

Rapportnummer:	21-124
Projectnummer:	21-0145
Datum uitgave:	24 november 2023
Projectleider:	drs. ing. I. Hille Ris Lambers
Tweede lezer:	drs. F. van Vliet
Naam en adres opdrachtgever:	Leisurelands Postbus 2108 6802 CC Arnhem
Referentie opdrachtgever:	E-mail dd. 9 april 2021
Akkoord voor uitgave:	drs. D. Emond
Datum:	d.d. 22 november 2023

Graag citeren als: Hille Ris Lambers, I. 2023. Effecten van de uitbreiding van Emporium en outdoorfaciliteiten in recreatiegebied Berendonck op beschermde soorten en gebieden. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg Rapportnr. 21-124. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: Wet natuurbescherming, Berendonck, uitbreiding evenementen en watersport, Wijchen

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv.

Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Leisurelands

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Verantwoording	5
1.3	Gebiedenbescherming	6
1.4	Leeswijzer	6
2	Festival Emporium	8
2.1	Evenemententerrein en het evenement	8
2.2	Uitbreiding Emporium	9
3	Betekenis van het evenemententerrein voor beschermde soorten planten en dieren	11
3.1	Planten	11
3.2	Ongewervelden	11
3.3	Vissen	11
3.4	Amfibieën	12
3.5	Reptielen	12
3.6	Grondgebonden zoogdieren	12
3.7	Vleermuizen	13
3.8	Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nestplaats)	14
4	Effecten van de uitbreiding van Emporium	15
4.1	Planten	15
4.2	Ongewervelden	15
4.3	Amfibieën	15
4.4	Grondgebonden zoogdieren	15
4.5	Vleermuizen	16
4.6	Vogels (inclusief soorten met een jaarrond beschermd nest)	16
4.7	Andere soorten	16
5	Conclusie uitbreiding Emporium	17
6	Planlocatie Outdoor cluster en voorgenomen wijzigingen	18
6.1	Planlocatie	18
6.2	Voorgenomen wijzigingen	21
7	Betekenis van het Outdoor cluster voor beschermde soorten planten en dieren	23
7.1	Planten	23
7.2	Ongewervelden	23
7.3	Vissen	23
7.4	Amfibieën	23
7.5	Reptielen	24

7.6	Grondgebonden zoogdieren	24
7.7	Vleermuizen	25
7.8	Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nestplaats)	25
8	Effecten van de uitbreiding van het Outdoor cluster	27
8.1	Planten	27
8.2	Ongewervelden	27
8.3	Vissen	27
8.4	Amfibieën	27
8.5	Grondgebonden zoogdieren	27
8.6	Vogels	28
8.7	Vleermuizen	28
9	Conclusie toetsing uitbreiding Outdoor Cluster	29
10	Bronnen	30
Bijlage I	Toetsingskader beschermde soorten Wet natuurbescherming	31
	Algemeen	31
	Zorgplicht	31
	Beschermingsregimes	31
10.1	Afwijken van verbodsbepalingen	33
10.1.1	Vrijstelling	33
10.1.2	Ontheffing	34
Bijlage II	Plattegrond Emporium 2019	35

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Leisurelands is voornemens om het evenement Emporium met één dag uit te breiden (totaal twee dagen) en de faciliteiten van het Outdoor cluster te vergroten. Beide activiteiten / voorgenomen ontwikkelingen zijn voorzien in recreatiegebied Berendonck te Wijchen (op afzonderlijke locaties).

Bureau Waardenburg heeft op basis van veldonderzoek en bronnenonderzoek de effecten van deze wijzigingen op beschermde soorten en gebieden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Het doel van het onderzoek is te bepalen of de wijzigingen kunnen leiden tot overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van beschermde soorten en gebieden. Als de wijzigingen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen is bepaald of ontheffing (soorten) en/of vergunning (gebieden) nodig is en onder welke voorwaarden deze redelijkerwijs kunnen worden verkregen. Voorliggend rapport doet verslag van de resultaten van dit onderzoek.

1.2 Verantwoording

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald op basis van de functie van het plangebied en omgeving voor beschermde soorten en de voorgenomen ingreep en beoordeeld in het kader van de Wnb. Voor het wettelijk toetsingskader voor beschermde soorten wordt verwezen naar Bijlage 1 bij dit rapport.

Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 21 april 2021. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. 5 km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Veldbezoek

De beide plangebieden op de Berendonck en directe omgeving zijn op 25 april 2021 overdag bezocht. Tijdens het terreinbezoek is een beeld verkregen van aanwezige terreintypen en is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Aanwezige bomen zijn extern beoordeeld op aanwezigheid van (sporen van) beschermde soorten. Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten (beoordeling van biotoopgeschiktheid).

De in dit rapport gepresenteerde gegevens over beschermde soorten zijn houdbaar tot drie jaar na afronding van het veldonderzoek. Indien de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt dan wel wordt uitgevoerd na 2024, kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

De onderzoeker die het onderzoek heeft uitgevoerd is door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is door Certiked ISO gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2015.

1.3 Gebiedenbescherming

Het recreatiegebied Berendonck waarbinnen beide planlocaties liggen, ligt niet binnen Natura 2000-gebied, zodat directe negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten zijn. Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zijn op basis van de aard en omvang van de voorgenomen wijzigingen (Hoofdstuk 2) en de afstand (> 6 km afstand) tot het plangebied eveneens uitgesloten, met mogelijke uitzondering van effecten van stikstofdepositie (zie figuur 1.1). Een beoordeling van de effecten van stikstofdepositie valt buiten de kaders van voorliggend onderzoek.

Ook effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn op voorhand uitgesloten vanwege de afstand tot terreinen die behoren tot het NNN. Het plangebied ligt niet in (de omgeving van) het NNN, dus het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing.

In voorliggende rapportage wordt niet nader ingegaan op effecten op beschermde gebieden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstukken 2 t/m 5 wordt de Wnb toets voor de uitbreiding van het evenement Emporium beschreven. In hoofdstukken 6 t/m 9 wordt de Wnb toets voor vergroting van de faciliteiten van het Outdoor cluster beschreven.

Figuur 1.1 Plangebied recreatiegebied Berendonck (rood omlijnd) ten opzichte van omliggende Natura 2000-gebieden. (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN).

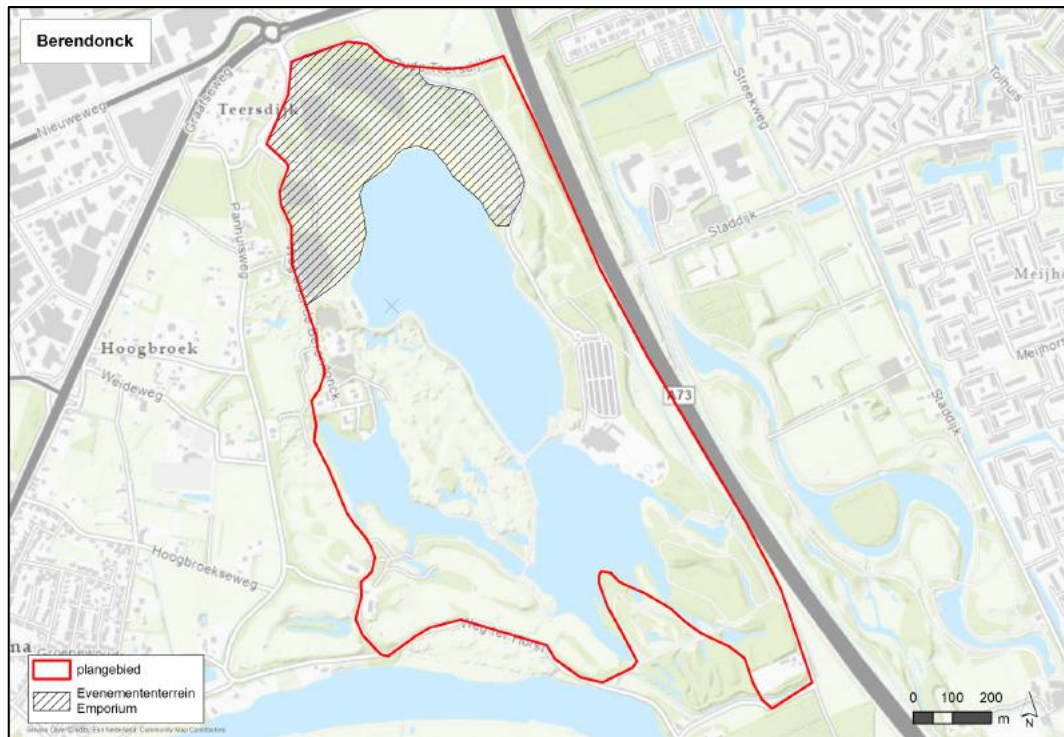

2 Festival Emporium

2.1 Evenemententerrein en het evenement

Evenemententerrein

Het evenemententerrein ligt aan de noordzijde van de Berendonck te Wijchen. Zie het gearceerde gebied in figuur 2.1. De rode lijn geeft de begrenzing van het gehele recreatiegebied weer.

Figuur 2.1 Ligging evenemententerrein Emporium (gearceerd) op recreatieterrein Berendonck (rood omlijnd) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN).

Binnen de begrenzing van het evenemententerrein bevinden zich opgaande beplantingen, struweel, parkeerplaatsen, gazon, kiosken en strandjes. Het evenemententerrein wordt gedurende het recreatieseizoen gebruikt als recreatiegebied met zwemfaciliteiten.

Evenement

Emporium is een dancefestival en vindt jaarlijks plaats omstreeks eind mei. In 2020 en 2021 heeft het evenement niet plaatsgevonden. In 2017 tot en met 2019 waren er gemiddeld 30.000 tot 35.000 bezoekers op het eendaagse festival afgekomen. In de bijlagen is de terreinindeling van het evenement in 2019 opgenomen. Op het terrein bevinden zich tijdens het evenement diverse podia, attracties, eettentjes, toiletten en faciliteiten zoals garderobe en EHBO-posten. Het evenement is als eendaags evenement

getoetst aan de Wnb (Van Lierop, 2020). Onderhavige rapportage voorziet uitsluitend in de toetsing van de tweede festivaldag.

Luchtfoto Berendonck, vooraan het evenemententerrein van Emporium.

2.2 Uitbreiding Emporium

Deze paragraaf is opgesteld op basis van de informatie over het evenement die is aangeleverd door de opdrachtgever. Voor de uitbreiding met een tweede festivaldag gelden dezelfde uitgangspunten als voor de eerste dag:

- Het evenement vindt plaats tussen 12:00 's middags en 00:00 uur 's nachts.
- In de delen met beplanting en struweel vinden gedurende het gehele evenement geen activiteiten plaats. Door middel van hekken, linten en bebording worden delen met opgaande beplanting ontoegankelijk gemaakt voorafgaand aan het evenement.
- Er worden per evenementendag maximaal 35.000 bezoekers verwacht.
- Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande parkeerplaatsen.
- Op meerdere podia zal versterkte muziek worden gespeeld. De energievoorziening vindt plaats door middel van generatoren. Op het evenemententerrein bevinden zich eetgelegenheden en sanitaire voorzieningen. In Bijlage 2 is de inrichting van het gebied in 2019 weergegeven als voorbeeld van een mogelijke terreinindeling voor een komende (tweedaagse) editie.
- Het evenemententerrein wordt gedurende het evenement intensief betreden. In de avonduren wordt verlicht en er zal versterkt geluid te horen zijn.
- In de opbouw- en afbouwfase zullen diverse vrachtauto's, bestelwagens en personenauto's het terrein op- en afrijden met vrachten en circa 200-350 personen zullen aanwezig zijn om het terrein in te richten. Voor zowel op- als afbouw zijn ieder 14 dagen voorzien.

De begrenzing van het gebied wijzigt niet voor de tweede evenementendag, ook het bezoekersaantal blijft gelijk.

Het aantal verkeersbewegingen van en naar de Berendonck zal toenemen. Ten behoeve van een eventueel uit te voeren stikstofberekening worden te zijner tijd de uitgangspunten bepaald.

3 Betekenis van het evenemententerrein voor beschermde soorten planten en dieren

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke beschermde soorten op het evenemententerrein (kunnen) voorkomen en welke functie het plangebied (mogelijk) heeft voor deze soorten. De beoordeling of het plangebied (mogelijk) een functie heeft voor beschermde soorten is gebaseerd op bronnenonderzoek, veldonderzoek en expert judgement (zie § 1.2).

3.1 Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen en is vastgesteld dat het plangebied geen geschikte groeiplaatsen biedt voor beschermde plantensoorten.

3.2 Ongewervelden

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren). Op ongeveer een kilometer ten zuiden van het plangebied zijn uit de afgelopen vijf jaar waarnemingen van de gevlekte witsnuitlibel en de vermiljoenkever (soorten van het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) bekend. De soorten zijn waargenomen ten zuiden van het Wijchense Ven. Andere beschermde soorten ongewervelden komen voor zover bekend niet voor in de omgeving.

In het plangebied ontbreken de ecologische randvoorwaarden. De libellen die beschermd worden onder de Wnb vereisen bijvoorbeeld wateren zonder vis en de dagvlinders hebben specifieke waardplanten nodig voor de voortplanting. De vermiljoenkever is gebonden aan een ruim aanbod van recent afgestorven bomen (< 5 jaar dood). Dode bomen zijn niet aanwezig op het terrein.

3.3 Vissen

Het evenemententerrein ligt aan de grote plas. Deze plas heeft geen betekenis voor (beschermde) vissen. Beschermde vissen zijn uit de omgeving en de plas niet bekend (NDFF). Het voorkomen van beschermde vissen is uitgesloten.

3.4 Amfibieën

Op ongeveer een kilometer ten zuiden van het plangebied zijn uit de afgelopen vijf jaar waarnemingen van de heikikker, de poelkikker en de rugstreeppad (allen *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) bekend. De soorten zijn waargenomen in het gebied ten zuiden van het Wijchense Ven, aan weerszijden van de Vendam. Dit gebied ligt tegen het natuurgebied Overasseltse en Hatertse vennen aan, waar genoemde strikt beschermde soorten ook voorkomen. Op de Berendonck komen deze soorten voor zover bekend niet voor.

Voortplantingswater voor minder kritische amfibieën van het *Beschermingsregime andere soorten* (waarnemingen van onder andere gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker zijn bekend) komt voor in de oeverzone van de grote plas. Het evenemententerrein biedt (bos en struweel) vormt in principe (geschikt) landbiotoop voor deze amfibieën. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF; www.waarneming.nl) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten amfibieën.

3.5 Reptielen

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde reptielensoorten. Beschermde reptielen komen in de directe omgeving van het plangebied niet voor. In het plangebied ontbreken de ecologische randvoorwaarden (overwinterings- en eiafzetplekken) voor reptielen.

3.6 Grondgebonden zoogdieren

Sinds 2019 komt de bever (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) voor in en langs de oevers van de recreatieplas (NDFF). Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat burchten niet aanwezig zijn binnen de invloedzone van het plangebied. De oevers op het terrein zijn te flauw om hopen in te graven en de betredingsdruk is ter hoogte van dit deel van de Berendonck zodanig hoog, dat bevers zich hier niet zullen vestigen. Op momenten dat geen bezoekers aanwezig zijn, kunnen bevers (delen van) het evenemententerrein gebruiken als onderdeel van het foerageergebied. Foerageergebied is voor de bevers op de Berendonck in ruime mate aanwezig. Bevers hebben voorkeur voor foerageergebied langs water; bij onraad kunnen ze zich dan snel terugtrekken. Het evenemententerrein heeft weinig vegetatie langs de plas omdat zich daar vooral intensief betreden zandstranden bevinden. Het evenemententerrein vormt daarom geen foerageergebied met wezenlijke functie. Beschermde functies voor de bever zijn op het evenemententerrein niet aanwezig.

De NDFF vermeldt een waarneming van de bunzing binnen de begrenzing van de Berendonck. Het betreft een waarneming uit 2019 van een bunzing net ten noorden van de Vendam. Van steenmarter, hermelijn en wezel zijn in de NDFF geen waarnemingen bekend. Omdat kleine marterachtigen een verborgen levenswijze hebben en dus moeilijk

waar te nemen zijn, zegt het ontbreken van waarnemingen weinig over de afwezigheid van deze soorten.

De voedselbeschikbaarheid van het gebied is goed: dankzij de aanwezigheid van bos met ondergroei en graslandjes komen er muizen, amfibieën, insecten en vogels voor. Bovendien zijn in de delen met beplanting schuilplekken aanwezig waardoor het aannemelijk is dat kleine marterachtigen in het plangebied aanwezig zijn. De grazige vegetaties (waarop diverse functies van het evenement plaatsvinden) zullen onderdeel (zonder wezenlijke betekenis) vormen van het leefgebied. In de Provincie Gelderland zijn kleine marterachtigen niet vrijgesteld.

Kleine marterachtigen maken door het jaar heen gebruik van meerdere verblijfplaatsen binnen hun territorium. Ze verblijven daar waar ze jagen of jongen hebben en doen dat vooral in schemering en nacht. Het gebruik van verblijfplaatsen is niet statisch maar varieert in de tijd: uitsluitend in het voortplantingsseizoen verblijven de vrouwtjes met jongen voor een langere periode op één plek. Voortplantingsplaatsen zijn in de periode april tot en met augustus beschermd. Voortplantingsplaatsen bevinden zich op rustige, afgelegen plekken. Vanwege de drukte en betreding in het plangebied, zullen ze op het evenemententerrein geen voortplantingsplaatsen hebben. Wel kan het evenemententerrein in de schemering en nacht gebruikt worden als foerageergebied. Het zal vanwege de beperkte omvang ten opzichte van het gehele territorium van kleine marterachtigen geen wezenlijke (beschermd) functie hebben. De directe omgeving biedt diverse alternatieve foerageergebieden.

Het biotoop (gazons, bos en struweel) op het evenemententerrein biedt potentieel geschikt leefgebied aan de das (*Beschermingsregime andere soorten*). Het terrein is toegankelijk via de ingang bij de slagboom. Op de grazige vegetaties van het evenemententerrein kunnen dassen naar regenwormen zoeken. Ook gedurende het recreatie seizoen kunnen dassen het terrein gebruiken, omdat het terrein in de nacht verlaten is. Verblijfplaatsen zijn niet aanwezig op het evenemententerrein (vastgesteld tijdens het veldbezoek). De grazige vegetaties op het evenemententerrein zijn kwalitatief niet onderscheidend ten opzichte van andere grazige vegetaties in de omgeving en op de Berendonck. Essentieel leefgebied is op het evenemententerrein niet aanwezig.

Het plangebied vormt (geschikt) leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*'. Het gaat om soorten als veldmuis en bosmuis. Deze soorten zullen hun verblijfplaatsen aan de uiterste randen van het evenemententerrein hebben.

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

3.7 Vleermuizen

Uit de omgeving van de Berendonck zijn diverse soorten vleermuizen (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) bekend (NDFF).

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn de op het terrein aanwezige bomen niet vlakdekkend op holten onderzocht. In de onderzochte bomen waren in ieder geval geen holten aanwezig waarin vleermuizen verblijfplaatsen kunnen gebruiken. Holten van vleermuizen kunnen aanwezig zijn in niet-gecontroleerde bomen.

Foerageergebied

Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het foerageergebied van vleermuizen (zoals gewone en ruige dwergvleermuis). Het betreft – op basis van de aard en omvang van het plangebied en het aanbod aan foerageergebied in de omgeving - geen essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats). Het open water van de plas kan gebruikt worden door watervleermuis.

Vliegroute

In het plangebied is geen essentiële vliegroute van vleermuizen aanwezig. De beplanting vormt geen unieke doorgaande lijnvormige structuur.

3.8 Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nestplaats¹)

Nestplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen op het terrein waar Emporium plaatsvindt. Omdat niet alle beplanting uitputtend gecontroleerd is kan een jaarrond beschermd nest van bijvoorbeeld ransuil of sperwer niet uitgesloten worden. Aan de rustige buitenranden zou zich een nest kunnen bevinden.

Andere soorten (zonder jaarrond beschermd nest) kunnen op diverse plaatsen tot broeden komen op het evenemententerrein. Het betreft bijvoorbeeld struweelbroeders zoals zwartkop, fitis, houtduif, merel. Voor deze soorten geschikte broedlocaties voor in de bosschages en opgaande beplanting. Deze soorten kunnen tot broeden komen in de periode maart – augustus.

Foerageergebied

Vanwege de relatief beperkte omvang van het terrein ten opzichte van jachtterritoria van roofvogels zoals buizerd en sperwer, en vanwege de drukte op het terrein in het recreatieseizoen, wordt uitgesloten dat het terrein een wezenlijke betekenis heeft als jachtgebied van dergelijke soorten.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

4 Effecten van de uitbreiding van Emporium

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van een tweede festivaldag van Emporium op beschermde soorten.

4.1 Planten

Omdat beschermde planten niet voorkomen op het evenemententerrein, worden effecten uitgesloten.

4.2 Ongewervelden

Omdat beschermde ongewervelden niet voorkomen op het evenemententerrein, worden effecten uitgesloten.

4.3 Amfibieën

Als gevolg van een tweede evenementendag treden geen effecten op op de aanwezige (algemeen voorkomende) amfibieën. De in landhabitat aanwezige dieren zullen in de schemering en nacht uit hun verblijfplaatsen komen en in de beplanting naar voedsel zoeken en daarbij niet gehinderd worden door het evenement, omdat de bezoekers de beplanting niet betreden.

Vanwege het tijdstip in het voorjaar zal een ander deel van de dieren zich in begroeide oevers buiten het plangebied bevinden. Daar zullen ze zich bevinden tussen de oevervegetatie en evenmin hinder ondervinden van het evenement.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Das en bever

Als gevolg van een tweede evenementendag van Emporium treden geen effecten op op das en bever. Voor deze soorten heeft het evenemententerrein gedurende het evenement geen wezenlijke betekenis. Deze soorten zijn flexibel en zullen gedurende (de voorbereiding en afbouw van) het evenement elders foerageren.

Kleine marterachtigen

Als gevolg van een tweede evenementendag van Emporium treden geen effecten op op eventueel aanwezige kleine marterachtigen. Steenmarter, hermelijn, bunzing en wezel kunnen gedurende het evenement gebruik blijven maken van foerageermogelijkheden elders op het terrein. Het foerageergebied heeft gedurende het evenement geen wezenlijke betekenis. Aantasting van verblijfplaatsen is uitgesloten, omdat de beplanting waarin deze verblijfplaatsen zich mogelijk bevinden ongemoeid blijft. Negatieve effecten op (voortplantings)plaatsen zijn uitgesloten, omdat deze niet aanwezig zijn op het terrein.

Andere grondgebonden zoogdieren

Als gevolg van een tweede evenementendag van Emporium treden evenmin effecten op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*'. Deze dieren (voor zover aanwezig met verblijfplaatsen in de beplanting op het terrein) zullen hun foerageergedrag kunnen uitvoeren in /verplaatsen naar de nacht.

4.5 Vleermuizen

Als gevolg van het plaatsvinden van Emporium kunnen vleermuizen effecten ondervinden. Vleermuizen met verblijfplaatsen in bomen zouden (enkele uren, tot einde evenement) gehinderd kunnen worden door verlichting. Indien lampen gericht zijn op een holte met vleermuizen of op het open water, kan dit een belemmering vormen voor het uitvliegen of foerageren. Van muziek is gebleken dat dit niet verstorend is voor vleermuizen omdat dit de geluidsfrequenties van onder andere foerageermogelijkheden niet beperkt.

Verlichting van foerageergebied met wezenlijke betekenis of van vliegroutes met wezenlijke betekenis vindt niet plaats, omdat deze niet aanwezig zijn. Door de aanbevelingen op te volgen kan hinder van het evenement voor vleermuizen (zonder dat daardoor verbodsbepalingen worden overtreden) beperkt worden.

4.6 Vogels (inclusief soorten met een jaarrond beschermd nest)

Broedende vogels op het evenemententerrein zouden door zowel de eerste als tweede festivaldag gehinderd of verstoord kunnen worden doordat drukke of luide onderdelen van het evenement vlakbij het nest plaatsvinden.

Het laten plaatsvinden van het evenement (en een tweede dag) hoeft niet te leiden tot verstoring van broedende vogels, indien aan de randvoorwaarden hoofdstuk 5 wordt voldaan. Deze randvoorwaarden komen deels overeen met de randvoorwaarden die door Van Lierop (2020) zijn gesteld om verstoring van broedende vogels te voorkomen tijdens Emporium.

4.7 Andere soorten

Negatieve effecten op beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor deze beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen (essentiële) betekenis.

5 Conclusie uitbreiding Emporium

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Eventueel op het terrein met verblijfplaats voorkomende vleermuizen kunnen effecten ondervinden van het evenement (en de tweede evenementendag). Volg de randvoorwaarde op om effecten (en overtreding van verbodsbepalingen) te voorkomen.
- Voor de (eventueel) in het plangebied voorkomende grondgebonden soorten van het *Beschermingsregime andere soorten* zoals veldmuis, bosmuis, zijn effecten (en overtreding van verbodsbepalingen) niet aan de orde.
- Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van das, bever en kleine marterachtigen treedt niet op omdat deze soorten geen beschermde functies hebben op het evenemententerrein.
- Voor het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels en de functionele omgeving daarvan zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).

Randvoorwaarde

Pas ecologische begeleiding toe bij het evenement om overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels en vleermuizen te voorkomen. Ecologische begeleiding biedt een eenduidige handelwijze waarmee het evenement in de Berendonck zonder overtreding van verbodsbepalingen kan plaatsvinden.

De ecologische begeleiding omvat de volgende aspecten:

- Inventarisatie van op het terrein aanwezige broedvogels. Voor aangetroffen nesten worden maatregelen gegeven om verstoring te voorkomen.
- Voer een controle op holten in bomen uit of voorkom belichting van bomen en open water om overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van verblijfplaatsen of (niet essentieel) foerageergebied van vleermuizen te voorkomen.

Advies

- Voorkom effecten op (niet- beschermde) functies van vleermuizen door middel van aanpassing van de verlichting van foerageergebied.

6 Planlocatie Outdoor cluster en voorgenomen wijzigingen

6.1 Planlocatie

Het plangebied Outdoor Cluster is weergegeven in Figuur 5.1.

Figuur 5.1 De zwarte omlijning geeft een indicatie van de ligging van het plangebied van het Outdoor Cluster op het terrein van de Berendonck (rode lijn).

Figuur 5.2 De ondergrond van bovenstaande figuur geeft een deel van plangebied Outdoor Cluster aan met de voorziene uitbreidingen. Het witte vlak is het huidige strandpaviljoen. De voorziene wijzigingen (in geel) worden besproken in paragraaf 6.2.

Zicht op de achterzijde van het strandpaviljoen vanaf het pad door het plangebied.

Zicht vanuit zuid richting noord op het deel van de plas waar momenteel al waterskifaciliteiten zijn.

Op het open water bevindt zich momenteel één waterskibaan die een lus over het water maakt van de westelijke naar de oostelijke oever. Binnen het plangebied op de oever bevinden zich de volgende voorzieningen: faciliteiten voor groepskamperen, een sanitairgebouw, kiosk en berging, het strandpaviljoen, loungezaal en groepsaccommodatie.

6.2 Voorgenomen wijzigingen

Deze paragraaf is opgesteld op basis van de informatie die is aangeleverd door de opdrachtgever.

Bouwvlak 1 ten behoeve van horeca en groepskamperen

- bouw van een loungezaal (oppervlakte circa 500 m²);
- bouw van een kiosk en sanitair gebouw (oppervlakte circa 350 m²);

Bouwvlak 2 ten behoeve van waterski-centrum en groepsaccommodatie

- uitbreiding van waterski-centrum met een gebouw (oppervlakte van maximaal 300m²);
- groepsaccommodatie (oppervlakte van maximaal 600m², maximaal 60 bedden);
- daarboven een bedrijfswoning van (oppervlakte van maximaal 125m²);

Groepskamperen en sport zone 1

- in de periode 1 mei tot 1 oktober;
- alleen in combinatie met activiteiten outdoorcentrum;
- maximaal 200 personen (2x4 nachten max 250 nachten per jaar?);
- 6 semipermanente verblijfsaccommodaties van max 20m²;
- permanente inrichting voor outdoor activiteiten.

Groepskamperen en sport zone 2

- in de periode 1 mei tot 1 oktober;
- maximaal 300 personen en 12 nachten;
- maximaal 2.000m² beslaand van de bestaande parkeerplaats;
- waarvan maximaal 800m² aan tenten en mobiel sanitair;
- op deze 2.000m² is een periodieke inrichting ten behoeve van outdooractiviteiten toegestaan.

Extra lus voor waterskiën

Daarnaast omvat de voorgenomen ingreep de ingebruikname van een extra baan (een tweede 'lus') voor het waterskiën ten zuiden van de huidige waterskibaan. Deze baan is voorzien van west naar oost ten zuiden van het gearceerde gebied (ten zuiden van de ronde die momenteel gewaterskied kan worden). Het betreft een waterskibaan van twee masten voor beginners.

Aanlegfase

Ten behoeve van de ontwikkeling van de twee bouwvlakken is de kap van enige bosschages nodig. Vervolgens wordt het terrein geëgaliseerd en worden kabels en leiding aangebracht. Nadat de gebouwen zijn aangebracht, wordt enige verharding ten behoeve

van de ontsluiting direct rondom de gebouwen aangebracht. De kap van de bosschages is voorzien buiten het broedseizoen.

Het aanbrengen van de twee masten ten behoeve van de tweede waterskibaan in het open water vindt eveneens plaats buiten het broedseizoen.

Alle in te zetten materieel, voer- en vaartuigen zullen gebruik maken van bestaande (ontsluitings)wegen.

Gebruiksfasen

Het aantal recreanten in het plangebied (op paden, gazons, parkeerplaats en op het water) neemt toe als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen. Bij de toetsing van het toekomstig gebruik zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Op land blijven recreanten gebruik maken van dezelfde terreinen.
- Voor de soorten die momenteel voorkomen in het plangebied vormt het huidige gebruik van het Outdoor cluster geen belemmering.
- De begroeide oevers van de plas worden ontzien (zoals in de huidige situatie);
- De periode in het seizoen waarbinnen wordt gewaterskied blijft gelijk (april – augustus).
- Op het water wordt een nieuw deel in gebruik genomen voor het waterskiën.
- Vanwege de uitbreiding met accommodaties en kampeermogelijkheden neemt de verstoring in avond en nacht het plangebied toe.

Het aantal verkeersbewegingen met gemotoriseerd verkeer van en naar de Berendonck zal als gevolg van de beschreven uitbreiding toenemen. Ten behoeve van een eventueel uit te voeren stikstofberekening worden te zijner tijd de uitgangspunten bepaald.

7 Betekenis van het Outdoor cluster voor beschermde soorten planten en dieren

7.1 Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen en is vastgesteld dat het plangebied geen geschikte groeiplaatsen biedt voor beschermde plantensoorten.

7.2 Ongewervelden

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren). Op ongeveer een kilometer ten zuiden van het plangebied zijn uit de afgelopen vijf jaar waarnemingen van de gevlekte witsnuitlibel en de vermiljoenkever (soorten van het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) bekend. De soorten zijn waargenomen ten zuiden van het Wijchense Ven. Andere beschermde soorten ongewervelden komen voor zover bekend niet voor in de omgeving. In het plangebied ontbreken de ecologische randvoorwaarden. De libellen die beschermd worden onder de Wnb vereisen bijvoorbeeld wateren zonder vis en de dagvlinders hebben specifieke waardplanten nodig voor de voortplanting. De vermiljoenkever is gebonden aan een ruim aanbod van recent afgestorven bomen (< 5 jaar dood). Dode bomen zijn niet aanwezig op het terrein. Het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied is uitgesloten.

7.3 Vissen

Het open water binnen het plangebied heeft geen betekenis voor (beschermde) vissen. Beschermde vissen zijn uit de omgeving van de Berendonck en van de Berendonck zelf niet bekend (NDFF). Het voorkomen van beschermde vissen is uitgesloten.

7.4 Amfibieën

Op ongeveer een kilometer ten zuiden van het plangebied zijn uit de afgelopen vijf jaar waarnemingen van de heikikker, de poelkikker en de rugstreeppad (allen *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) bekend. De soorten zijn waargenomen in het gebied ten zuiden van het Wijchense Ven, aan weerszijden van de Vendam. Dit gebied ligt tegen het natuurgebied Overasseltse en Hatertse vennen aan, waar genoemde strikt beschermde soorten ook voorkomen. Op de Berendonck komen deze soorten voor zover bekend niet voor.

Voortplantingswater voor minder kritische amfibieën van het *Beschermingsregime andere soorten* (waarnemingen van onder andere gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker zijn bekend) komt voor in de oeverzone van de grote plas. Op land bevindt zich een beperkte oppervlakte geschikt foerageergebied en landhabitat voor deze soorten. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF; www.waarneming.nl) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten amfibieën.

7.5 Reptielen

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek (aanwezig biotoop) wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde reptielensoorten. Beschermde reptielen komen in de directe omgeving van het plangebied niet voor. In het plangebied ontbreken de ecologische randvoorwaarden (overwinterings- en eiafzetplekken) voor reptielen.

7.6 Grondgebonden zoogdieren

Sinds 2019 komt de bever (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) voor in en langs de oevers van de recreatieplas. De soort heeft burchten op ruime afstand van het plangebied, in de oevers aan de zuidkant van het gebied waar minder betreding en drukte is. In schemering en nacht begeeft de bever zich via oevers naar andere delen van het recreatiegebied om voedsel te zoeken. Bevers leven van plantaardig voedsel. Dit is volop aanwezig nabij de burchten en vormt geen beperkende factor voor het voorkomen van bevers. De oevers van het plangebied hebben uitsluitend incidenteel betekenis voor bevers en vormen geen essentieel leefgebied.

Kleine marterachtigen zoals wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter maken door het jaar heen gebruik van meerdere verblijfplaatsen binnen hun territorium. Ze verblijven daar waar ze jagen of jongen hebben en doen dat vooral in schemering en nacht. Het gebruik van verblijfplaatsen is niet statisch maar varieert in de tijd: uitsluitend in het voortplantingsseizoen verblijven de vrouwtjes met jongen voor een langere periode op één plek. Voortplantingsplaatsen zijn in de periode april tot en met augustus beschermd. Voortplantingsplaatsen bevinden zich op rustige, afgelegen plekken. Vanwege de drukte en betreding in het plangebied, zullen ze in het plangebied geen voortplantingsplaatsen hebben. Wel kan het plangebied in de schemering en nacht gebruikt worden als foerageergebied. Het zal vanwege de beperkte omvang ten opzichte van het gehele territorium van kleine marterachtigen geen wezenlijke (beschermde) functie hebben. De directe omgeving biedt diverse alternatieve foerageergebieden.

Verblijfplaatsen van das zijn niet aanwezig in het plangebied (vastgesteld tijdens het veldbezoek). De grazige vegetaties op het evenemententerrein zijn kwalitatief niet onderscheidend ten opzichte van andere grazige vegetaties in de omgeving en op de Berendonck. Essentieel leefgebied is niet aanwezig.

De bosschages in het plangebied vormen een beperkte oppervlakte (geschikt) leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het '*Beschermingsregime andere soorten*'. Het gaat om soorten als veldmuis en bosmuis.

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

7.7 Vleermuizen

Uit de omgeving van de Berendonck zijn diverse soorten vleermuizen (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) bekend (NDFF).

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen bomen met holten aanwezig waarin vleermuizen verblijfplaatsen kunnen gebruiken.

Foerageergebied

Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het foerageergebied van vleermuizen (zoals watervleermuis, gewone en ruige dwergvleermuis). Het betreft – op basis van de aard en omvang van het plangebied en het aanbod aan foerageergebied in de omgeving - geen essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats).

Vliegroute

In het plangebied is geen essentiële vliegroute van vleermuizen aanwezig. De beplanting vormt geen unieke doorgaande lijnvormige structuur.

7.8 Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nestplaats¹)

De begroeide oeverzones van de Berendonck (met name de rijk gestructureerde en brede delen) worden als broedlocatie door diverse watervogels gebruikt. Tijdens het veldbezoek zijn gezien: fuut, waterhoen, meerkoet en wilde eend. Later in het seizoen komen hier zeker rietbroedende soorten bij zoals kleine karekiet en rietzanger.

De waterskibaan ligt op een afstand van circa 30 m van oevervegetatie aan de oostzijde van de plas. Watervogels maken in de bestaande situatie ongetwijfeld gebruik van deze oeverzone. Doordat de bewegingen van de waterskiërs in de waterskibaan voorspelbaar zijn, kunnen de watervogels hun terreingebruik hierop aanpassen.

Nestplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen in het plangebied.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Andere soorten (zonder jaarrond beschermd nest) kunnen op diverse plaatsen tot broeden komen in de bosschages. Het betreft bijvoorbeeld struweelbroeders zoals zwartkop, fitis, houtduif, merel. Deze soorten kunnen tot broeden komen in de periode maart – augustus.

Voerageergebied

Vanwege de beperkte omvang van het plangebied ten opzichte van jachtterritoria van roofvogels zoals buizerd en sperwer, en vanwege de drukte op het terrein in het recreatie seizoen, wordt uitgesloten dat het terrein een wezenlijke betekenis heeft als jachtgebied van dergelijke soorten.

8 Effecten van de uitbreiding van het Outdoor cluster

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van wijzigingen in het Outdoor Cluster.

8.1 Planten

Omdat beschermde planten niet voorkomen in het plangebied, worden effecten uitgesloten.

8.2 Ongewervelden

Omdat beschermde ongewervelden niet voorkomen in het plangebied, worden effecten uitgesloten.

8.3 Vissen

Beschermde vissen ondervinden geen effecten van ontwikkelingen in het plangebied, omdat ze niet voorkomen in het open water van de plas van de Berendonck.

8.4 Amfibieën

Algemeen voorkomende amfibieën in landhabitat (in de bosschages) kunnen getroffen worden door de kapwerkzaamheden. Omdat het plangebied een zeer beperkte oppervlakte met geschikt landhabitat biedt, zal het om een beperkt aantal dieren gaan. Het gaat om soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt voor overtreding van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Door de randvoorwaarde ten aanzien van amfibieën op te volgen, wordt invulling gegeven aan de Zorgplicht.

Amfibieën ondervinden geen effecten van de uitbreiding en ingebruikname van de tweede waterskibaan, omdat ze niet voorkomen in de druk betreden oever in het plangebied en het open water van de plas van de Berendonck. Op de rustiger delen van de oever vinden geen wijzigingen (en dus geen effecten) plaats.

8.5 Grondgebonden zoogdieren

Bevers

De ontwikkeling van nieuwe gebouwen en de ingebruikname van een extra stuk open water leidt niet tot negatieve effecten op bevers. De oevers worden niet aangetast of gewijzigd en hebben bovendien geen wezenlijke functie voor een verblijfplaats van bevers. Het gebruik van de oevers als foerageergebied blijft mogelijk, omdat bevers 's avonds en 's nachts foerageren. Watersporten worden dan niet beoefend. Effecten op bevers zijn daarom uitgesloten.

Das en andere marterachtigen

Als gevolg van de aanwezigheid van recreanten in avond en nacht gedurende een deel van het seizoen, zullen dassen en andere marterachtigen uitwijken naar andere gebieden om te foerageren. De Berendonck en de directe omgeving bieden hiervoor ruime mogelijkheden. Omdat in het plangebied geen essentieel leefgebied aanwezig is, treden geen effecten op.

Overige soorten

Als gevolg van bouwen van de gebouwen kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren verloren gaan. Het zal hooguit om een zeer beperkt aantal dieren kunnen gaan vanwege het feit dat het plangebied klein en weinig geschikt is voor de betreffende soorten. De provincie Gelderland heeft vrijstelling voor deze soorten verleend.

8.6 Vogels

De kap van bosschages in het broedseizoen kan leiden tot aantasting van nesten van vogels. Verstoring van broedende vogels of voortplantingsplaatsen vormt een overtreding van de Wnb. Om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen, dient de randvoorwaarde (zie hoofdstuk 9) te worden opgevolgd.

De uitbreiding van de gebouwen en het toekomstig gebruik ervan leidt niet tot effecten, omdat het plangebied in de huidige situatie al intensief gebruikt wordt.

De ingebruikname van een extra stuk open water leidt evenmin tot effecten op watervogels. De toegang tot het water blijft op dezelfde plek plaatsvinden en de meer afgelegen oevers kunnen ook in de toekomst als broedlocatie gebruikt worden. Aangezien de watersportfaciliteiten in april worden opgestart, kunnen watervogels hun terreingebruik hierop aanpassen en nagaan in hoeverre de oevers geschikt zijn als broedlocatie. Omdat de tweede waterskibaan ook een voorspelbare verstoring geeft en op geruime afstand van de oevers blijft, is verstoring van broedende vogels niet aan de orde.

8.7 Vleermuizen

Omdat zich in de te kappen bosschages geen verblijfplaatsen bevinden van vleermuizen, treden geen effecten op op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Omdat het plangebied niet van wezenlijke betekenis is als foerageergebied of als vliegroute, worden effecten op dergelijke functies uitgesloten.

9 Conclusie toetsing uitbreiding Outdoor Cluster

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Voor de (eventueel) in het plangebied voorkomende grondgebonden soorten van het *Beschermingsregime overige soorten* zoals veldmuis, bosmuis, heeft de Provincie Gelderland vrijstelling verleend bij ruimtelijke ingrepen.
- Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van das, bever en kleine marterachtigen treedt niet op omdat deze soorten geen beschermde functies hebben in het plangebied.
- Voor het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels en de functionele omgeving daarvan zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarde hieronder).
- Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis, geldt een vrijstelling en/of zijn effecten uitgesloten en is dus geen ontheffing nodig.

Randvoorwaarde

Voorkom verstoring van broedende vogels door de voorbereidende werkzaamheden voor de bouw van de gebouwen (kap van bosschages) uit te voeren buiten het broedseizoen (dus buiten de periode maart- augustus).

10 Bronnen

- Cardinaals, J.T.B. 2021. Resultaten monitoring van de dassenburchten Berendonck. Notitie met kenmerk 16-785/21.10782/FleVI. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>
- Natuurbalans, 2013. Natuurtoets en activiteitenplan ontwikkelingsvisie Berendonck. Ontheffingsaanvraag Ffwet das realisatie thermencomplex. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.
- Van Lierop, S. 2020. Toets flora en fauna. Emporium Festival De Berendonck te Wijchen. Staro.
- Van Vliet F. 2015. Territoriumgrootte das Berendonck. Notitie met kenmerk 14-938/15.02344/FleVI. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Van Vliet, F., 2016. Resultaten monitoring burchten das Berendonck. Notitie met kenmerk 16-785/16.09136/FleVI. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Van Vliet, F., 2017. Resultaten monitoring van de dassenburchten Berendonck 2017. Notitie met kenmerk 16-785/17.09302/FleVI. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Van Vliet, F., 2018. Resultaten monitoring van de dassenburchten Berendonck 2018. Notitie met kenmerk 16-785/18.10656/FleVI. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Bijlage I Toetsingskader beschermde soorten Wet natuurbescherming

Algemeen

De Wnb heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. De wet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, van soorten planten en dieren en van houtopstanden. De bescherming van plant- en diersoorten is geregeld in 'Hoofdstuk 3 Soorten' van de Wnb. De Wnb bevat een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, beschermd of niet. Daarnaast voorziet de wet in strikte verboden die gelden voor beschermde soorten. Daarbij gaat de wet uit van het 'nee-tenzij' principe: schadelijke handelingen zijn verboden, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. De provincies zijn in principe bevoegd gezag voor de soortenbescherming van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag.

Deze bijlage beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming voor zover relevant voor voorliggend onderzoek. De informatie in deze bijlage is deels ontleend aan de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen', versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016).

Zorgplicht

De Wnb bevat een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wilde levende dieren en planten, ongeacht of ze beschermd zijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen, beheer- en onderhoudswerk en evenementen zich daaraan voorafgaand op de hoogte (laten) stellen van de aanwezige natuurwaarden en de mogelijke effecten van hun voorgenomen handelingen op deze waarden. Bij de uitvoering van die handelingen moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken of ongedaan gemaakt worden.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar, maar kan door toepassing van bestuursdwang wel worden gehandhaafd.

Beschermingsregimes

De Wnb onderscheidt bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Elk beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen (tabel 1.1). Verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij hiervoor een vrijstelling (een uitzondering op een wettelijk verbod) of ontheffing is verleend. De interpretatie van verbodsbepalingen verschilt per bevoegd gezag.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in het wild levende vogels van soorten als genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

Beschermingsregime andere soorten

Soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Bij de bescherming van vogels maken provincies en Rijk onderscheid tussen soorten met jaarrond beschermde nesten en soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken. Nesten van andere soorten mogen weggehaald worden indien het nest op dat moment aantoonbaar niet in gebruik is als broedlocatie. Het seizoen is hierbij niet relevant, wat er toe doet is of het nest in gebruik is voor het broeden. De lijsten met soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen verschillen per bevoegd gezag.

Tabel 1.1 *Overzicht verbodsbepalingen beschermde soorten per beschermingsregime Wet Natuurbescherming (Bron: brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’, versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016).*

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

10.1 Afwijken van verbodsbepalingen

10.1.1 Vrijstelling

Voor een aantal beschermde soorten en handelingen gelden vrijstellingen en is dus geen ontheffing nodig. Vrijstellingen zijn onder andere verleend in de vorm van provinciale verordeningen en bij ministeriële regeling. In de verordening of regeling staat aangegeven voor welke verbodsbepalingen, voor welke handelingen en voor welke soorten de vrijstelling geldt. Er geldt bijvoorbeeld een vrijstelling voor een aantal algemeen voorkomende soorten amfibieën en zoogdieren bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en beheer en onderhoud van gebieden.

Daarnaast gelden er vrijstellingen voor handelingen die *aantoonbaar* worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijgesteld zijn ook handelingen die onderdeel zijn van een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of een programma in het kader van een programmatische aanpak, als bij de totstandkoming van het beheerplan of het programma de betreffende handelingen zijn getoetst aan de criteria voor afwijking van de soortenbeschermingsregimes.

10.1.2 **Ontheffing**

Voor handelingen is een ontheffing van de Wnb nodig als:

- Er geen maatregelen mogelijk zijn om het overtreden van de verbodsbepalingen te voorkomen;
- Er geen vrijstelling geldt op grond van een provinciale verordening, ministeriële regeling, gedragscode, beheerplan Natura 2000 of programmatische aanpak.

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- Er is geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep (andere locatie, andere werkwijze, andere planning).
- Er is sprake van een in de wet genoemd belang. De belangen verschillen per beschermingsregime. Voor de soorten die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de in deze richtlijnen genoemde belangen, bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid. Voor de soorten van het Beschermingsregime andere soorten gelden de in de Habitatrichtlijn genoemde belangen, plus een aantal aanvullende belangen, waaronder ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De termijn voor het behandelen van een aanvraag bedraagt 13 weken met de mogelijkheid om dit eenmalig te verlengen met 7 weken.

Bijlage II Plattegrond Emporium 2019

